

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/84/2021
Identifikačné číslo spisu: 7220010836
Dátum vydania rozhodnutia: 10.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7220010836.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného H. R., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2022 v Bratislave dovolanie obvineného H. R. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Richarda Lukáča proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. marca 2021, sp. zn. 4To/119/2020, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného H. R. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 30. septembra 2020, sp. zn. 5T/44/2020, uznal obvineného H. R. vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 42 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Košice I z 15. októbra 2018, sp. zn. 10T/15/2018, a trestný rozkaz Okresného súdu Košice I z 11. marca 2019, sp. zn. 0T/28/2019, v rozsahu výrokov o treste a spôsobe ich výkonu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd odkázal poškodeného N. Y. X., L. s jeho nárokom na náhradu škody na civilné sporové konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený R. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 10. marca 2021, sp. zn. 4To/119/2020 tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený R., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Richarda Lukáča

dovolanie zo 6. septembra 2021, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Uviedol, že uložený trest je neprímerane prísny, odporujúci § 34 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. Má za to, že jeho pomery mali viesť k záveru o existencii mimoriadnych okolností prípadu pre uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Súd neprihliadol na zásadnú poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. d) Tr. zák.; duševný a fyzický vývoj, ktorý mal vplyv na jeho rozumovú a vôľovú spôsobilosť, nebol v čase spáchania skutku dokončený, pričom skutok spáchal ako osoba blízka veku mladistvých. Súd tak nesprávne dospeli k záveru o vyrovnanom pomere priťažujúcich a poľahčujúcich okolností. Parametre ústavnosti nespĺňa odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré nereaguje na podstatné a relevantné argumenty vo veci samej. Súd sa nijako nezaoberali existenciou prípadnej ďalšej poľahčujúcej okolnosti, ktorá by mohla odôvodňovať postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Na podklade týchto skutočností obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 388 Tr. por. vyslovil, že v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. bol porušený zákon, uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „prokurátor“) vyjadril 10. septembra 2021 tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s úvahami okresného súdu; krajský súd sa vyjadril aj k námietke obvineného týkajúcej sa nepoužitia § 39 Tr. zák. Aj keby súd hypoteticky prihliadol na § 36 písm. d) Tr. zák., došlo by len k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby. Keďže obvinenému bol uložený trest na samej dolnej hranici trestnej sadzby, k porušeniu zákona dôjsť nemohlo.

K vyjadreniu prokurátora sa obvinený R. vyjadril 2. februára 2022 tak, že § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia; takým ustanovením je aj § 34 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. Vyjadrenie prokurátora opomína okolnosti prípadu, následok trestného činu, jeho osobné pomery, ako aj ďalšie okolnosti, ktoré majú na použite § 39 Tr. zák. vplyv. Naďalej zotrval na názore, že mu súdy opomenuli započítať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. d) Tr. zák., ktorá skutočnosť potom viedla k nesprávnemu použitiu § 38 ods. 2 Tr. zák.

Dňa 28. októbra 2021 bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného R. riadne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie. Následne najvyšší súd ako súd dovolací [§ 377 Tr. por.] predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu [§ 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote [§ 370 ods. 1 Tr. por.] a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať [§ 370 ods. 3 Tr. por.]. Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. pripomína, že je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

K námietke údajne neprimerane prísneho trestu, najvyšší súd upozorňuje na judikát R 86/2015, podľa ktorého dôvodom dovolania je len uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo uloženie takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Otázka primeranosti trestu je preto a priori vylúčená z rámca dovolacieho prieskumu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. K novej aplikácii mimoriadneho zmierňujúceho ustanovenia súd poukazuje na stanovisko R 5/2011, podľa ktorého „[h]motnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. (...) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod "nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia", zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (...) Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. (...) nezakladá žiadny dovolací dôvod."

A napokon, k námietke nezapočítania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. d) Tr. zák. súd v prvom rade uvádza, že otázka veku a jeho dopadu na rozumovú a vôľovú spôsobilosť obvineného nebola predmetom znaleckého dokazovania. Z tohto dôvodu, vychádzajúc z judikátu R 18/2015, podľa ktorého „[o]tázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por...", možno rezultovať, že uplatnená námietka stojí mimo rámca dovolacieho prieskumu. Okrem toho, v kontexte § 371 ods. 5 Tr. por. sa možno stotožniť s prokurátorom, podľa ktorého ani prípadné započítanie okolnosti podľa § 36 písm. d) Tr. zák. by u obvineného nevedlo k inej výmere dolnej hranice trestnej sadzby. S tým potom súvisí námietka údajne nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia (otázka rozumovej a vôľovej spôsobilosti obvineného nebola predmetom dokazovania, a preto naň rozhodnutia nereflektujú); v každom prípade na s. 7 ods. 3 - 4 uznesenia súd s poukazom na vek poškodeného, spôsob spáchania skutku, ako aj trestnú minulosť obvineného vysvetlil, prečo v prípade obvineného postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. neprichádzal do úvahy.

Na základe týchto skutočností dovolací súd dospel k záveru, že obvineným R. uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je daný, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.